

TYTUŁ OPRACOWANIA:

PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH NA WYKONANIE OTWORU AWARYJNEGO NR 2 Z UTWORÓW NEOGEŃSKICH - PLIOCEŃSKICH ORAZ USTALENIE ZASOBÓW EKSPLOATACYJNYCH UJĘCIA WIEJSKIEGO W MIEJSCOWOŚCI RUSSÓW

MIEJSCOWOŚĆ: RUSSÓW

NR DZIAŁKI: 309/2

GMINA: ŻELAZKÓW

POWIAT: KALISKI

WOJEWÓDZTWO: WIELKOPOLSKIE

STAROSTWO POWIATOWE

w Kaliszu

Plac Św. Józefa 5

62-800 KALISZ

(9)

ZLECENIODAWCA:

GMINA ŻELAZKÓW
ŻELAZKÓW 138
62 - 817 ŻELAZKÓW

Zatwierdzony decyzją z dnia 04.03.2013r.

Znak pisma OS. 6530.4. 2013.

Decyzja stała się ostateczna

GEOLOG POWIATOWY

dnia 20.04.2013r.

Bartłomiej Szakmacha

AUTORZY OPRACOWANIA:

mgr Justyna Dąbrowska
nr upr. V - 1638

mgr Justyna Dąbrowska
geol. MS V-1638

DYREKTOR:

mgr Przemysław Dąbrowski

mgr Przemysław Dąbrowski

EGZ. NR 2

Zaniemyśl, marzec 2013 r.

SPIS TREŚCI

1. Dane ogólne.....	3
2. Lokalizacja projektowanych robót geologicznych.....	4
3. Zapotrzebowanie projektowanego obiektu na wodę	5
4. Podstawa prawna opracowania.....	5
5. Spis wykorzystanych materiałów.....	6
6. Charakterystyka archiwalnych prac geologicznych	7
7. Morfologia i hydrografia.....	10
7.1. Położenie otworu względem obszarów chronionych.....	10
8. Budowa geologiczna.....	10
8.1. Utwory mezozoiczne	10
8.2. Neogen	11
8.3. Czwartorzęd.....	11
9. Warunki hydrogeologiczne.....	12
9.1. Wody w utworach mezozoicznych	12
9.2. Wody w utworach neogeńskich.....	12
9.3. Wody w utworach czwartorzędowych.....	13
10. Jakość wód podziemnych	14
10.1. W utworach kredowych.....	14
11. Wnioski	15
 II. REALIZACJA PROJEKTU PRAC GEOLOGICZNYCH	16
1. Ilość, głębokość, konstrukcja otworu.....	16
2. Obliczenia hydrogeologiczne	17
3. Lokalizacja otworu, informacje o placu budowy	18
4. Badania hydrogeologiczne, pobieranie prób, pompowanie otworu	18
5. Wpływ robót geologicznych na środowisko naturalne.....	19
6. Przewidywane zaleganie poziomów wodonośnych, ropnych i gazowych	20
7. Wskazania dotyczące zamykania horyzontów wodonośnych.....	20
8. Badania specjalistyczne	21
9. Strefa ochronna ujęcia wód podziemnych	21
10. Prace geodezyjne	21
11. Badania laboratoryjne.....	22
12. Prace dokumentacyjne.....	22
13. Harmonogram projektowanych prac geologicznych	22
14. Uwagi końcowe	23
15. Spis załączników	24

I. ZAŁOŻENIA PROJEKTU PRAC GEOLOGICZNYCH

1. Dane ogólne

Zlecniodawca:

GMINA ŻELAZKÓW

Żelazków 138

62 – 817 Żelazków

Użytkownik:

Zakład Komunalny Gminy Żelazków Sp. z o.o.

Żelazków 141a

62 – 817 Żelazków

Arkusze mapy i współrzędne geograficzne otworu:

Arkusze mapy w skali 1: 50 000, N - 34 -1-A, STAWISZYN

Współrzędne geograficzne projektowanego otworu nr 2:

φ - 51°51'28"N λ -18°06'03"E

Lokalizacja administracyjna projektowanego otworu nr 2:

miejsowość: Russów, nr ewidencyjny działki: 309/2 gmina: Żelazków, powiat: kaliski,
województwo: wielkopolskie

Lokalizacja ogólna – zał. nr 1, lokalizacja szczegółowa – zał. nr 3.

Zapotrzebowanie na wodę: $Q_h = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{h\max} = 20,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Przeznaczenie wody:

Cele socjalno - bytowe, gospodarcze i produkcyjne

Jakość wody:

Zgodna z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z późn.zm.) – w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Cel i zakres opracowania:

Zadaniem geologicznym jest wykonanie otworu awaryjnego nr 2 ujmującego neogeński - plioceński poziom wodonośny dla zaopatrzenia w wodę niezbędną do picia, potrzeb socjalno – bytowych i gospodarczych mieszkańców i innych użytkowników ujęcia w miejscowości Russów.

Aktualnie ujęcie wiejskie w miejscowości Russów składa się z jednej studni nr 1 eksploatującej neogeński - plioceński poziom wodonośny oraz hydroforni. Studnia podstawowa nr 1 została wykonana w 1985 r. dla wodociągu wiejskiego, zlecniodawcą ujęcia był Wojewódzki Zarząd Inwestycji Rolniczych Kalisz z/s w

Ostrowie Wielkopolskim. Zasoby eksploatacyjne ujęcia w miejscowości Russów z utworów trzeciorzędowych - plejstocenijskich w kat. „B” zostały zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu, Wydział Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii z dnia 17.02.1987 r., nr OSg-8530/13/87 w ilości $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 9,3 \text{ m}$ (zał. nr 9).

Wykonana w 1985 r. studnia nr 1 jest obecnie jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę użytkowników ujęcia w Russowie. Studnia nr 1 jest eksploatowana w sposób ciągły z wydajnością $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$. W momencie awarii studni nr 1, nie ma możliwości innego zabezpieczenia ciągłości produkcji wody. W związku z powyższym w celach podniesienia bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę wszystkich użytkowników ujęcia położonego w miejscowości Russów, Gmina Żelazków postanowiła wykonać otwór awaryjny nr 2.

Projektowany otwór awaryjny nr 2 będzie pracował w ramach zatwierdzonych zasobów ujęcia w miejscowości Russów. Gmina Żelazków jest właścicielem ujęcia w miejscowości Russów (studnia nr 1) oraz dokumentacji na podstawie, której zostały ustalone zasoby eksploatacyjne.

2. Lokalizacja projektowanych robót geologicznych

Ujęcie wód podziemnych w miejscowości Russów położone jest na działce nr 309/2. Na terenie ujęcia w Russowie znajdują się aktualnie: studnia nr 1, stacja uzdatniania wody, zbiorniki retencyjne oraz zbiornik wód popłucznych. Teren ujęcia jest ogrodzony i zazieleniony - utrzymany w należyтым porządku.

Projektowany otwór nr 2 zostanie usytuowany na działce nr 309/2 (teren stacji uzdatniania wody) w miejscowości Russów, gmina Żelazków, powiat kaliski, województwo wielkopolskie. Studnia nr 2 zostanie usytuowana w odległości 10,0 m na północ od studni nr 1.

Ujęcie ze wszystkich stron otaczają pola uprawne, a od północy do ujęcia przylega droga do Tykadłowa.

Właścicielem działki nr 309/2, na której projektowane są roboty geologiczne jest Gmina Żelazków, Żelazków 138, 62 – 817 Żelazków, księga wieczysta KW 3984 – zał. nr 9. Użytkownikiem ujęcia jest Zakład Komunalny Gminy Żelazków Sp. z o.o. Żelazków 141a, 62 – 817 Żelazków.

Administracyjną lokalizację projektowanych prac podano w pkt.1, położenie przedstawia zał. nr 1 i 3. Lokalizacja spełnia wymogi bezpiecznego prowadzenia robót wiertniczych i możliwości wyznaczenia terenu ochrony bezpośredniej ujęcia.

W miejscu prowadzenia robót nie znajduje się pod powierzchnią ziemi żadna infrastruktura tj: energetyczna, telekomunikacyjna, wodociągowa, gazowa i kanalizacyjna, która mogłaby utrudnić prowadzenie prac wiertniczych. Obszar na którym prowadzone będą roboty wiertnicze stanowi teren stacji uzdatniania wody na którym znajduje się hydrofornia, studnia nr 1, zbiorniki retencyjne oraz zbiornik wód popłucznych – zał. nr 3.

3. Zapotrzebowanie projektowanego obiektu na wodę

Aktualnie zapotrzebowanie na wodę określono na podstawie zgłaszanych potrzeb Zamawiającego. Aktualny pobór wód podziemnych odbywa się na podstawie pozwolenia wodnoprawnego, wydanego decyzją Wojewodę Kaliskiego z dnia 30.03.1994 r., nr OSgw-6210/18/94:

Pobór wód podziemnych:

$$Q_{hmax} = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{dob.śr} = 278,70 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{dob.max} = 358,4 \text{ m}^3/\text{dobę}$$

$$Q_{roczne} = 130\,816,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

4. Podstawa prawna opracowania

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, (Dz. U. Nr 163, poz. 981),
- Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jednolity z 2012 r. Dz. U. Nr 0 poz. 145),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z póź. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z póź. zm),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, (Dz. U. Nr 109, poz. 961 z póź. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji (Dz. U. Nr 288, poz. 1696),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r., w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno – inżynierskiej (Dz. U. Nr 291, poz. 1714),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania informacji geologicznych, (Dz. U. Nr 282, poz. 1657),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu i zakresu wykonywania obowiązku udostępniania i przekazywania informacji oraz próbek organom administracji geologicznej przez wykonawcę prac geologicznych, (Dz. U. Nr 153, poz. 1781),
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z póź. zm).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. – w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 173, poz. 984 z póź. zm.).

5. Spis wykorzystanych materiałów

- Kondracki J., 2000 - Geografia Polski – mezoregiony fizyczno – geograficzne, PWN Warszawa,
- Krygowski B., 1961 – Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, cz. I – Geomorfologia, PTPN Poznań,

- Malinowski J. [red], 1991 – Budowa geologiczna Polski – tom VIII hydrogeologia, Wydawnictwa Geologiczne Warszawa,
- B. Trzmiel, 1997 r. - Mapa geologiczna Polski w skali 1 : 50 000 - arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- B. Trzmiel, 1997 r. – Objąsnienia do Mapy Geologicznej Polski w skali 1 : 50 000 - arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- K. Siwy-Będkowska, Z. Będkowski, 2002 r. - Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1: 50 000 – arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- K. Siwy-Będkowska, Z. Będkowski, 2002 r. – Objąsnienia do Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50 000 – arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- P. Brytan, J. Kochanowska, A. Dusza, A. Pasieczna, A. Graboś-Godlewska, H. Tomassi-Morawiec, 2005 r. – Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1 : 50 000 – arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- P. Brytan, J. Kochanowska, A. Dusza, A. Pasieczna, A. Graboś-Godlewska, H. Tomassi-Morawiec, 2005 r. – Objąsnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1 : 50 000 – arkusz Stawiszyn, PIG Warszawa,
- Dokumentacja hydrogeologiczna zasobów wód podziemnych w kat. „B” z utworów plioceńskich w miejscowości Russów, gmina Żelazków, woj. kaliskie, opracowanej przez PZRwW „WODROL”, Jasin 1986 r., przez J. Późniak (upr. 050751),
- Bilans wód podziemnych – POWIAT KALISKI, Hydroconsult, Poznań 2002
- Materiały archiwalne wierceń z rejonu gminy Żelazków.

6. Charakterystyka archiwalnych prac geologicznych

Projekt wykonano z wykorzystaniem i uwzględnieniem najbliższej położonych istniejących otworów hydrogeologicznych, które pozwoliły scharakteryzować geologię i hydrogeologię czwartorzędu, neogenu i kredy.

Nr 1 – Ujęcie wody w Russowie będące własnością Gminy Żelazków składa się z jednej studni o głębokości 83,0 m p.p.t., ujmującej neogeński – plioceński poziom wodonośny. Ujęcie zostało wykonane w 1985 r. przez „Wodrol” Poznań.

Pliocenińska warstwa wodonośna wystąpiła w przelocie 68,0 – 80,5 m p.p.t. Warstwa wodonośna zbudowana jest z piasków drobnoziarnistych. Napięte zwierciadło wody stabilizowało się na głębokości 24,69 m p.p.t.

Wydajność eksploatacyjna ujętej warstwy wodonośnej wynosi $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 9,3 \text{ m}$, współczynnik filtracji $k = 0,0000438 \text{ m/s}$, a wydajność jednostkowa $q = 1,611 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu, Wydział Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii z dnia 17.02.1987 r., nr OSg-8530/13/87 w ilości $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 9,3 \text{ m}$ (zał. nr 9).

Nr 2 – Ujęcie w Tykadłowie (właściciel prywatny) zostało wykonane w 1984 r. przez HSP Jelonek k. Poznania do głębokości 30,0 m p.p.t. Ujęto czwartorzędowe warstwy wodonośne z przelotu 23,2 - 24,5 m p.p.t. i 25,3 - 26,2 m p.p.t.. Zwierciadło wody ustabilizowało się na głębokości 15,5 m p.p.t. Wydajność eksploatacyjna ujętej warstwy wodonośnej wynosi $Q = 2,1 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 5,5 \text{ m}$, współczynnik filtracji $k = 0,191 \text{ m/h}$, a wydajność jednostkowa $q = 0,38 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Nr 3 – Ujęcie w Żelazkowie będące własnością Gminy Żelazków składa się z dwóch studni podstawowej nr 1, która została wykonana w 1974 r. przez Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Rolnictwa w Wodę w Jasinie oraz awaryjnej nr 2 wykonanej w 2012 r.

Studnia nr 1 - do eksploatacji ujęta została kredowa warstwa wodonośna, która wystąpiła w przedziale głębokości 85,0 – 107,0 m p.p.t. Warstwa wodonośna zbudowana jest z wapieni szarych oraz kredy piszącej. Zwierciadło wody nawiercono na głębokości 85,0 m p.p.t., a ustabilizowało się na głębokości 11,0 m p.p.t. Parametry ujętego poziomu wodonośnego (kreda): $Q = 36,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 33,9 \text{ m}$, współczynnik filtracji $k = 0,00002451 \text{ m/s}$, a wydajność jednostkowa $q = 1,062 \text{ m}^3/\text{h/ms}$. Zasoby eksploatacyjne ujęcia w Żelazkowie w ilości $Q = 36,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 33,9 \text{ m}$ zostały zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z dnia 30.08.1974 r., nr G-423-119/74.

Studnia nr 2 – do eksploatacji ujęto kredowy poziom wodonośny. Warstwa nawiercona została w przedziale głębokości 88,0 – 300,0 m p.p.t. (warstwa nie przewiercona). Warstwa wodonośna o zwierciadle napiętym, wykształcona jest w postaci wapieni, wapieni marglistych oraz wapieni piaszczystych. Subartezyjskie zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości 20,0 m p.p.t. Parametry hydrogeologiczne ujętej warstwy wodonośnej są następujące: współczynnik filtracji k

= 0,000001 – 0,00002451 m/s, przewodność $T = 0,72 - 1,94 \text{ m}^2/\text{h}$, a wydajność jednostkowa $q = 0,323 - 1,062 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Nr 4 – Ujęcie wody w Borkowie Starym wykonane w 1959 r. dla Stacji Hodowli Roślin posiadało 3 studnie.

Studnia nr 1 (nieczynna) wykonana została do głębokości 150,0 m p.p.t. Kredowa warstwa wodonośna wystąpiła w przelocie 97,0 – 150 m p.p.t. (nie przewiercono). Zwierciadło wody ustabilizowało się na głębokości 10,8 m p.p.t. Warstwa wodonośna wykształcona jest w postaci wapieni szarych. W otworze uzyskano wydajność $Q = 0,8 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 40,0 \text{ m}$, wydajność jednostkowa $q = 0,02 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Studnia nr 2 (zlikwidowana) została wykonana do głębokości 56,0 m p.p.t. Ujęta została mioceńska warstwa wodonośna wykształcona w postaci piasków drobnoziarnistych, wystąpiła na głębokości 49,0 – 51,0 m p.p.t. oraz 51,2 – 52,0 m p.p.t. Z próbnego pompowania uzyskano wydajność $Q = 4,2 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 20,7 \text{ m}$, wydajność jednostkowa $q = 0,2 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Studnia nr 3 w 1959 r. (aktualnie zlikwidowana), została wykonana do głębokości 155,0 m p.p.t. i zakończona została w utworach kredowych. Do eksploatacji ujęto neogeńską – mioceńską warstwę wodonośną, która wystąpiła w przelocie 72,2 – 87,0 m p.p.t. Zwierciadło wody ustabilizowało się na głębokości 25,6 m p.p.t. Warstwa wodonośna wykształcona w postaci piasków różnoziarnistych (grubo-, średnio-, i drobnoziarnistych). Wydajność ujętej warstwy wodonośnej wyniosła $Q = 0,8 \text{ m}^3/\text{h}$, przy $s = 32,9 \text{ m}$, współczynnik filtracji $k = 0,001656 \text{ m/h}$, a wydajność jednostkowa $q = 0,02 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Nr 5 - Ujęcie w Kokaninie będące własnością Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żelazkowie wykonano w 1973 r. do głębokości 163,0 m p.p.t. ujmując jurajski poziom wodonośny. W otworze wystąpiły dwa poziomy wodonośne: 1) mioceński w przelocie 82,0 – 85,0 m p.p.t. zbudowany z piasków pylastych, zwierciadło ustabilizowane na głębokości 65,0 m p.p.t. oraz 2) jurajski w przelocie 128,0 – 163,0 m p.p.t. zbudowany z piasków drobno- i gruboziarnistych, piaskowców i zlepieńcy, zwierciadło wody ustabilizowało się na głębokości 34,0 m p.p.t. Parametry ujętego poziomu wodonośnego (jurajskiego): $Q = 95,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s = 9,5 \text{ m}$, współczynnik filtracji $k = 0,37 \text{ m/h}$, a wydajność jednostkowa $q = 10,0 \text{ m}^3/\text{h/ms}$.

Położenie otworów archiwalnych przedstawia zał. nr 1, a ich karty wierceń zał. nr 7.

7. Morfologia i hydrografia

Teren ujęcia w Russowie według podziału fizycznogeograficznego (J. Kondracki 2000) położony jest w obrębie makroregionu Nizina Południowowielkopolska, w mezoregionie Wysoczyzna Kaliska. Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego (1961) obszar ten przynależy do regionu Wysoczyzny Kaliskiej i leży na pograniczu dwóch subregionów Równiny Kaliskiej i Pagórków Kaliskich.

Analizowany obszar leży na terenie rozległej równiny dennomorenowej. Rzędne terenu oscylują w granicach 130 m n.p.m. – studnia nr 1 położona jest na rzędnej 129,91 m n.p.m.

Omawiany obszar leży w zlewni rzeki Warty i jest odwadniany przez Prosnę i jej dopływy. W odległości ok. 5 km na północny - wschód od ujęcia w Russowie przepływa rzeka Bawół (Czarna Struga).

7.1. Położenie otworu względem obszarów chronionych

Projektowany otwór hydrogeologiczny w miejscowości Russów, działka nr 309/2 znajduje się poza terenem występowania form ochrony przyrody utworzonych na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.), oraz poza obszarami Natura 2000 – zał. nr 5.

W związku z powyższym projektowane roboty geologiczne nie będą miały wpływu na występowania form ochrony przyrody utworzone na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.).

8. Budowa geologiczna

Szczegółową charakterystykę zalegania poszczególnych warstw, ich miąższość i rozprzestrzenienie w rejonie Russowa ilustruje przekrój hydrogeologiczny oraz zbiorcze karty wierceń studziennych (zał. nr 6 i 7). Przewidywany profil geologiczny wiercenia przedstawia zał. nr 8.

8.1. Utwory mezozoiczne

Podłoże mezozoiku tworzą utwory od jury dolnej do kredy górnej, które zakłócone są występowaniem stref tektonicznych. Silna tektonika uskokowa i erozja

utworów mezozoicznych w kenozoiku doprowadziły do bardzo urozmaiconej powierzchni stropu mezozoiku. Na omawianym obszarze mezozoik reprezentują utwory jurajskie – jura dolna, środkowa i górna. Jura dolna wykształcona jest w postaci piaskowców, piasków, żwirów przechodzących w mułowce i iłowce. Na osadach jury dolnej zalega jura środkowa zbudowana z piaskowców żelazistych, iłowców, mułowców z piaskowcami i syderytami lub jura górna, która wykształcona jest w postaci margli, wapieni marglistych i wapieni.

8.2. Neogen

Na utworach kredy zalegają utwory miocenu, które reprezentowane są przez osady burowęgłowe, przewarstwiane piaskami drobnymi i pylastymi, iłami i mułkami. Górny miocen i pliocen to sedymentacja znacznej miąższości (20 – 90 m) iłów pstrych. Lokalnie w obszarach dolin rzecznych, erozja w czwartorzędzie doprowadziła do usunięcia lub znacznego zmniejszenia warstwy iłów pstrych.

Osady neogenu i czwartorzędu są zaburzone tektonicznie.

Na ujęciu w Russowie nie rozpoznano pełnego profilu utworów neogenu. Wiercenie zakończono na głębokości 83,0 m p.p.t. w utworach miocenu. W przedziale głębokości 83,0 – 82,0 m p.p.t. nawiercono ił stalowoniebieski na którym zalegała 1,0 m warstwa węgla brunatnych (miocen).

Plejstocen reprezentowany jest przez kompleks utworów klastycznych, wykształconych w postaci piasków drobnoziarnistych zalegający w przedziale głębokości 68,0 – 80,5 m p.p.t. Powyżej nawiercono ily niebiesko – zielone o miąższości 11,5 m. Na iłach złożona jest 5,0 m warstwa piasku pylastego i piasku mulastego. Sedymentację pliocenu kończą naprzemianległe warstwy mułków i iłów zalegające w przedziale 42,0 – 51,5 m p.p.t. Powyżej występują osady czwartorzędu.

8.3. Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe reprezentują osady lodowcowe i wodnolodowcowe, plejstocenu, których miąższość różna i wynosi od kilku do kilkudziesięciu metrów. Na omawianym obszarze profil czwartorzędu rozpoczyna glina zwałowa szara z ılem, zlodowacenia środkowopolskiego. Powyżej zalega glina zwałowa zlodowacenia północnopolskiego. Holocen reprezentują gleby o miąższości 0,2 – 0,5 m. Utwory czwartorzędu są zaburzone glacitektonicznie.

W otworze nr 1 w Russowie miąższość utworów czwartorzędowych wynosi 42,0 m. Na łożach pliocenu, zalega 35,5 m warstwa glin środkowopolskich, która w przedziale głębokości 32,0 – 34,5 m p.p.t. przewarstwiona jest piaskami drobnoziarnistymi i pylastymi. Powyżej zalega 3,5 m warstwa glin północnopolskich, kończąca sedymentację plejstocenu.

9. Warunki hydrogeologiczne

Na omawianym obszarze powszechnie wykorzystywane są utwory wodonośne jury, kredy, miocenu i plejstocenu. Na terenie ujęcia w Russowie utwory wodonośne występują jedynie w obrębie piętra neogeńskiego – pliocenu – zał. nr 4.

9.1. Wody w utworach mezozoicznych

Wody w utworach jurajskich - Na omawianym terenie woda podziemna występuje w osadach jury dolnej, środkowej (piaskowce i piaski) oraz jury górnej (margle, wapienie piaszczyste). Piętro jurajskie jest powszechnie eksploatowane między innymi w Kaliszu, Opatówku i Kokaninie. Wydajność poszczególnych warstw jurajskich jest zmienna i wynosi od 0,051 do 93,0 m³/h.

Wody w utworach kredowych - Utworami wodonośnymi kredy są margle, wapienie, opoki, gezy z silnie rozwiniętą siecią szczelin, lokalnie również piaski. Wody piętra kredowego tworzą jeden poziom wodonośny, którego wydajność zależy od stopnia występowania szczelin. Parametry hydrogeologiczne tego poziomu są następujące: $k = 0,0000062 - 0,00058$ m/s, $T = 1,0 - 10,0$ m²/h, $\mu = 0,00008 - 0,0002$, $q = 0,1 - 15,0$ m³/h. Na terenie gminy piętro kredowe ujmowana jest na ujęciu w Żelazkowie oraz Jankowie.

9.2. Wody w utworach neogeńskich

Występowanie wód w utworach neogeńskich związane jest z seriami piasków wieku plioceńskiego (paleogen) lub miocenińskiego. Wody te związane są z neogeńską niecką wielkopolską. Poszczególne kompleksy wodonośne wykształcone są jako osady piaszczysto – mułkowe z soczewami piasków różnoziarnistych do żwirów o miąższości 5 – 15 m. Jest to poziom ciśnieniowy o wodach subartezyjskich

i artezyjskich w dolinie Prozny. Moduł zasilania poziomu mioceńskiego wynosi średnio $0,35 \text{ m}^3/\text{h km}^2$.

Poziom plioceński w miejscowości Russów został nawiercony w przedziale głębokości 68,0 – 80,5 m p.p.t. Subartezyjskie zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości 24,69 m p.p.t., tj. na rzędnej 105,22 m n.p.m. Poziom wodonośny wykształcony jest w postaci piasków drobnoziarnistych. W próbnym pompowaniu uzyskano wydajność $Q = 35,45 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 22,0 \text{ m}$. Parametry hydrogeologiczne ujętej warstwy wodonośnej są następujące: $k = 0,0000438 \text{ m/s}$, wydajność jednostkowa $q = 1,611 \text{ m}^3/\text{h/ms}$, a przewodność $T = 1,9 \text{ m}^2/\text{h}$.

Ze względu na niekorzystne warunki hydrogeologiczne występujące w obrębie plioceńskiej warstwy wodonośnej, zasoby ujęcia ustalono w wysokości $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 9,3 \text{ m}$.

Otworem awaryjnym nr 2 w miejscowości Russów projektuje się ująć plioceński poziom wodonośny.

9.3. Wody w utworach czwartorzędowych

W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego można wyróżnić dwie warstwy wodonośne: gruntową i plejstoceńską (międzymorenową).

Poziom wód gruntowych występuje w piaskach i żwirach rzecznych i ogranicza się głównie do obszarów obniżień dolinnych i ich tarasów, między innymi doliny Swędrni. Miąższość tego poziomu jest zmienna, najczęściej wynosi 10 – 15 m. Współczynnik filtracji warstwy wodonośnej wynosi 0,3 – 2,0 m/h.

Poziom plejstoceński związany jest z osadami rzeczными interglacjału mazowieckiego oraz fluwioglacjalnymi rozdzielającymi gliny morenowe zlodowacenia południowopolskiego od środkowopolskiego. Utwory wodonośne wykształcone są w postaci utworów klastycznych (piasków średnioziarnistych oraz żwirów). Miąższość osadów jest zmienna od 5 do 40 m. Poziom zasilany jest na drodze przesączania z nadległego poziomu gruntowego lub bezpośrednio przez infiltrację przez kompleks glin morenowych. Drenaż następuje w kierunku doliny Prozny i jej dopływów. Moduł zasilania tego poziomu wynosi $4 - 6 \text{ m}^3/\text{h km}^2$.

10. Jakość wód podziemnych

10.1. W utworach neogenskich - plioceńskich

Otworem awaryjnym nr 2 w miejscowości Russów projektuje się ująć neogeński - plioceński poziom wodonośny. Charakterystyki jakości wód poziomu plioceńskiego dokonano na podstawie analiz fizyko – chemicznych wody podziemnej ze studni nr 1 ujęcia w Russowie.

Woda surowa z ujęcia w miejscowości Russowie jest twarda (8,8 mval/l). Woda o odczynie słabo zasadowym (pH 7,2). Chlorki występują na poziomie 24,0 mg Cl/l, a siarczany na poziomie 166,4 mg SO₄/l. Związki żelaza i manganu występują w podwyższonych ilościach (1,5 mg Fe/l i 0,4 mg Mn/l). W wodzie występują związki azotu amoniakalnego na poziomie 0,14 mg N/l. Woda charakteryzuje się podwyższoną mętnością 29 mg/l i barwą 22 mg Pt/l.

Składniki wody	Wskaźniki dopuszczalne wg 1*	RUSSÓW Otwór podstawowy nr 1 28.10.1985 r.
Mętność mg/l	1	20
Barwa mg Pt/l	15	22
Zapach	akceptowalny	z1R
Odczyn, pH	6,5 – 9,5	7,2
Twardość ogólna mg CaCO ₃ /l	60 - 500	8,8 mval/l
Żelazo mg Fe/l	0,2	1,5
Mangan mg Mn/l	0,05	0,4
Amoniak mg N/l	0,5	0,14
Azotyny mg N/l	0,5	0,003
Azotany mg N/l	50	0,1
Siarczany mg SO ₄ /l	250	166,4
Wapń mg Ca/l	-	85,8
Chlorki mg Cl/l	-	24,0
Magnez mg Mg/l	30 - 125	52,8
Fluor mg F/l	1,5	0,3
Fosforany mg P ₂ O ₅ /l	-	0,14
Krzem mg Si O ₂ /l	-	19,0
Sucha pozostałość mg/l	-	705

1* - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z póź. zm.) – w sprawie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Pod względem parametrów fizyko – chemicznych zgodnie z RMŚ (Dz. U. z 2008 r. Nr 143, poz. 896) woda z ujęcia w Russowie odpowiada II klasie jakości. Klasa II to wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wartości elementów fizykochemicznych nie wykazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby.

11. Wnioski

1. W celu zabezpieczenia zapotrzebowania na wodę do celów bytowo – socjalnych i gospodarczych użytkowników ujęcia wiejskiego w miejscowości Russów, należy wykonać otwór awaryjny nr 2 o głębokości ok. 83,0 m p.p.t., dla ujęcia do eksploatacji neogeńskiej - plioceńskiej warstwy wodonośnej.
2. Głębokość projektowanego otworu hydrogeologicznego nie przekracza 100 m p.p.t., a zatem nie jest wymagane sporządzenie planu ruchu zakładu górniczego.
3. Projektowana do ujęcia warstwa plioceńska charakteryzuje się wodami o jakości odpowiedniej dla celów bytowo – socjalnych ludności. Wymaga jedynie prostego uzdatniania.

II. REALIZACJA PROJEKTU PRAC GEOLOGICZNYCH

1. Ilość, głębokość, konstrukcja otworu

W celu osiągnięcia zamierzonego celu geologicznego projektuje się wykonanie jednego otworu hydrogeologicznego o charakterze poszukiwawczo - eksploatacyjnym do orientacyjnej głębokości 83,0 m p.p.t.

Projektowaną głębokość 83,0 m p.p.t. przewiduje się osiągnąć przy zastosowaniu:

- wiercenie $\varnothing$ 533 mm i zabudowa konduktora $\varnothing$ 508 do głębokości 5,0 m p.p.t,
- wiercenia gryzerem $\varnothing$ 381 mm do głębokości 83,0 m p.p.t. z prawym obiegiem płuczki i stabilizowaniem ścian otworu za pomocą płuczki wiertniczej.

Przewidywaną plioceńską warstwę wodonośną z orientacyjnej głębokości 68,0 – 80,5,0 m p.p.t. (12,5 m), zakłada się ująć kolumną filtrową o następujących parametrach:

- rura nadfiltrowa PVC typ SBF KV DN 250, $\varnothing$ zewn. 280 mm o długości 68,0 m, w przelocie (0,0 – 68,0 m p.p.t.),
- filtr siatkowy PVC typ SBF KV DN 250, $\varnothing$ zewn. 280 mm o długości 12,0 m, w przelocie (68,0 – 80,0 m p.p.t.), siatka nylonowa nr 14,
- rura podfiltrowa PVC typ SBF KV DN 250, $\varnothing$ zewn. 280 mm o długości 3,0 m z denkiem PVC, w przelocie (80,0 – 83,0m p.p.t.).

Po zafiltrowaniu otworu przestrzeń wokół części roboczej filtra należy wypełnić obsypką piaskową o przewidywanej granulacji 0,8 – 1,4 mm. Przestrzeń pomiędzy rurą cembrową DN 250, a ścianami na głębokości 0,0 – 5,0 m p.p.t., 31,0 – 35,0 m p.p.t. oraz 49,0 – 68,0 m p.p.t. uszczelnić compactonitem. Pozostałą przestrzeń między rurą cembrową, a ścianami otworu wypełnić urobkiem.

Orientacyjną konstrukcję projektowanego otworu przedstawiono na zał. nr 8, faktyczną ustali nadzór geologiczny na podstawie rzeczywistych warunków.

Wnioskuje się o upoważnienie nadzoru geologicznego do korygowania głębokości otworu w obrębie utworów neogeńskich o ca 25 %.

2. Obliczenia hydrogeologiczne

Dla projektowanej konstrukcji otworu i projektowanej wydajności otworu $Q_{h\acute{s}r} = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q_{h\text{max}} = 20,0 \text{ m}^3/\text{h}$, dopuszczalną wydajność części roboczej filtra obliczono wg relacji:

(a) Dopuszczalna prędkość wlotowa wody do filtra V_{dop} wg Sichardta

$$V_{\text{dop}} = 19,6 \sqrt{k}$$

$$V_{\text{dop}} = 19,6 \sqrt{3,78432 \text{ m/d}} = \underline{38,13 \text{ m/d}}$$

$$\underline{V_{\text{dop}} = 38,13 \text{ m/d} = 1,59 \text{ m/h}}$$

gdzie: k – wg otworu Russów nr 1 $k = 0,0000438 \text{ m/s} = 0,15768 \text{ m/h} = 3,78432 \text{ m/d}$

(b) Powierzchnia części roboczej filtra $P = 3,14 \times d \times l$

gdzie: d – średnica

l – długość filtra = 12,0 m

$$P = 3,14 \times 0,381 \times 12,0 = \underline{14,36 \text{ m}^2}$$

(c) Wydajność dopuszczalna filtra Q_{dop}

$$Q_{\text{dop}} = P \times V_{\text{dop}}$$

$$Q_{\text{dop}} = 14,36 \times 1,59 = \underline{22,83 \text{ m}^3/\text{h}}$$

(d) Wydajność jednostkowa wg. karty otworu Russów nr 1

$$q = \underline{1,611 \text{ m}^3/\text{h 1ms}}$$

(e) Zasoby eksploatacyjne Q_e i depresja S_e

$$\underline{Q_e = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}}$$

$$\underline{S_e = 9,3 \text{ m}}$$

(f) Promień leja depresji wg Sichardta

$$R = 3000 s \sqrt{k} \quad (k = \text{m/s})$$

$$R = 3000 \times 9,3 \sqrt{0,0000438} = \underline{184,6 \text{ m}}$$

$$s = Q/q$$

$$s_{\text{max}} = 20 \text{ m}^3/\text{h} / 1,611 \text{ m}^3/\text{h 1ms} = \underline{12,4 \text{ m}}$$

$$R_{\text{max}} = 3000 \times 12,4 \sqrt{0,0000438} = \underline{246,20 \text{ m}}$$

Z obliczeń wynika, że dopuszczalna wydajność filtra ($Q_{\text{dop}} = 22,83 \text{ m}^3/\text{h}$) przewyższa projektowaną wydajność eksploatacyjną ($Q_{\text{hekspl}} = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$) i maksymalną ($Q_{\text{hmax}} = 20,0 \text{ m}^3/\text{h}$).

3. Lokalizacja otworu, informacje o placu budowy

Projektowany otwór hydrogeologiczny (studnia awaryjna nr 2) zlokalizowany zostanie na terenie wydzielonej działki wodociągowej należącej do Inwestora. Status prawny własności reguluje wypis z rejestru gruntów – zał. nr 2.

Lokalizację przedstawiono na mapie topograficznej w skali 1: 50000, zał. nr 1. Dojazd do miejsca prac geologicznych jest dogodny. Lokalizacja otworu nie narusza wymagań § 42 ustęp 1, pkt 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r., w sprawie bhp, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w zakładach górniczych, wydobywających kopaliny otworami wierconymi (Dz. U. Nr 109, poz. 961). Wiercenie projektowanego otworu odbędzie się zestawem wiertniczym z głowicą obrotową, który jest zasilany energią mechaniczną z pojazdu wiertniczego. Energia elektryczna do obsługi próbnych pompowań może być pobierana z terenu hydroforni. W miejscu prowadzenia robót nie znajduje się pod powierzchnią ziemi żadna infrastruktura tj: energetyczna, telekomunikacyjna, wodociągowa, gazowa i kanalizacyjna, która mogłaby utrudnić prace wiertnicze. Obszar, na którym prowadzone będą roboty wiertnicze użytkowany jest obecnie jako teren wiejskiego ujęcia wody w miejscowości Russów.

4. Badania hydrogeologiczne, pobieranie prób, pompowanie otworu

Próby skał podczas wiercenia należy pobierać do znormalizowanych skrzynek co 2 m i przy każdej zmianie warstw, nie wyłączając cech kolorystycznych oraz co 1 m z warstwy wodonośnej. Dalsze postępowanie z próbkami określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001r., w sprawie gromadzenia i udostępniania próbek i dokumentacji geologicznej (Dz. U. Nr 153 z dnia 28 grudnia 2001r., poz. 1780).

Pompowanie otworu należy wykonać wg następującego schematu:

- pompowanie oczyszczające minimum przez 24 godziny, zrywami z max. wydajnością $Q = 20,0 \text{ m}^3/\text{h}$, aż do całkowitego oczyszczenia wody z zawiesin mineralnych, z obserwacją opadania zwierciadła wody,
- przerwa technologiczna na chlorowanie otworu – 24 godziny z pomiarami stabilizacji statycznego zwierciadła wody,
- pompowanie pomiarowe, jednostopniowe przez 24 godziny z wydajnością ustaloną na podstawie pompowania oczyszczającego przez nadzór geologiczny (minimum $Q = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$) z dokładnymi pomiarami opadania zwierciadła wody,
- obserwacje wzniosu zwierciadła wody, aż do osiągnięcia pierwotnego stanu statycznego,
- jeśli pozwolą na to warunki techniczne należy prowadzić również pomiary opadania i wzniosu zwierciadła wody w studni nr 1.

Podczas pompowania woda odprowadzana będzie do kanalizacji należącej do Inwestora.

5. Wpływ robót geologicznych na środowisko naturalne

Roboty geologiczne należy wykonać w sposób umożliwiający ochronę wód powierzchniowych i podziemnych. Teren projektowanych robót należy ograniczyć do niezbędnej powierzchni wymaganej dla bezpieczeństwa ich prowadzenia. Zastosowana technologia wiercenia, okrętna z prawym obiegiem płuczki przy napędzie mechanicznym, przy odpowiednim zabezpieczeniu pojazdu nie stwarza niebezpieczeństwa skażenia terenu substancjami ropopochodnymi. W czasie prowadzenia robót wiertniczych sporadycznie może wzrosnąć poziom hałasu, ale nie będzie on uciążliwy, prace prowadzone będą w porze dziennej i nie zakłócą ciszy nocnej.

Wody z próbnego pompowania odprowadzane będą do kanalizacji należącej do Inwestora, nie spowoduje to zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz gruntu ponieważ nie będą zawierały substancji zagrażających środowisku. Omawiane wody nie są w rozumieniu Prawa wodnego ściekami. Wody te posiadają stężenia składników fizyczno – chemicznych w ilościach nie przekraczających wskaźników wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 28 stycznia 2009 r. w

sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, (Dz. U. Nr 27, poz. 169).

Przed rozpoczęciem wiercenia otworu w miejscu dołu urobkowego zostanie zdjęta warstwa gleby. Należy złożyć ją na przyrmie poza placem prac geologicznych. Urobek wiertniczy po opróżnieniu dołu urobkowego będzie wykorzystany przez Inwestora. Po zakończeniu prac wiertniczych dół urobkowy ulegnie likwidacji, zostanie zasypany i wyrównany warstwą gleby składowanej na przyrmie. W rozumieniu Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) urobek z wiercenia, bez stosowania płuczek wiertniczych nie stanowi odpadu szkodliwego dla środowiska. Po zakończonych pracach teren robót wiertniczych zostanie doprowadzony do stanu pierwotnego.

6. Przewidywane zaleganie poziomów wodonośnych, ropnych i gazowych

W obrębie utworów czwartorzędowych nie występują poziomy wodonośne. W obrębie utworów neogeńskich - plioceńskich, przewiduje się, że wystąpi jeden do dwóch poziomów wodonośny na głębokości: pierwszy 51,5 – 56,5 m p.p.t. oraz drugi 68,0 – 80,5 m p.p.t. Poziom plioceński z przełotu 68,0 – 80,5 m p.p.t. jest poziomem przeznaczonym do ujęcia.

Nie przewiduje się zalegania horyzontów ropnych i gazowych.

7. Wskazania dotyczące zamykania horyzontów wodonośnych

W projektowanym otworze obok przeznaczonego do ujęcia poziomu plioceńskiego z przełotu 68,0 – 80,5 m p.p.t., może wystąpić jeszcze jeden poziom wodonośny wieku plioceńskiego na głębokości ok. 51,5 – 56,5 m p.p.t. Poziom ten należy odizolować przez wypełnienie przestrzeni pomiędzy ścianami otworu, a rurą cembrową za pomocą korka iłowego na głębokości 49,0 – 68,0 m p.p.t.

W celu zabezpieczenia ujętej warstwy wodonośnej przez przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu, projektuje się wypełnienie przestrzeni, między kolumną rur cembrowych $\varnothing$ 280 mm, a ścianami otworu na głębokości 0,0 – 5,0 m p.p.t.

8. Badania specjalistyczne

Ze względu na zakres prowadzonych robót wiertniczych nie przewiduje się wykonywania specjalistycznych badań np.; strzałowych, geofizycznych i innych. Jedyne badania specjalistyczne obejmą jakość wody, zagadnienie to omówiono w punkcie 11 projektu.

9. Strefa ochronna ujęcia wód podziemnych

Zagadnienia dotyczące strefy ochronnej ujęcia reguluje Ustawa Prawo wodne, z dnia 18 lipca 2001r., (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z póź. zm.) Strefa ochronna ujęcia składa się z terenu ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Teren ochrony bezpośredniej obejmuje grunty, na których usytuowane jest ujęcie wody. Zazwyczaj jest to wydzielony pas gruntu bezpośrednio przylegający do obudowy studni (ok. 5 - 10 m) lub cała ogrodzona działka wodociągowa z innymi urządzeniami służącymi do poboru i uzdatniania wody (hydrofornia, odstojniki wód popłucznych itp.). Dla projektowanego otworu – studni awaryjnej nr 2 nie będzie przeszkód dla wyznaczenia tego terenu, gdyż studnia zlokalizowana będzie na terenie wydzielonej działki wodociągowej nr 309/2.

Teren ochrony pośredniej winien objąć obszar zasilania ujęcia lub obszar objęty 25 – letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej, co odnosi się także do 25 letniego czasu dopływu zanieczyszczeń.

Ze wstępnego rozpoznania warunków hydrogeologicznych wynika, że strefa ochronna ujęcia ograniczy się do terenu ochrony bezpośredniej.

Szczegóły zostaną przedstawione w Dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej i zostaną przeprowadzone w oparciu o rzeczywiste parametry i warunki hydrogeologiczne wynikające z robót geologicznych.

10. Prace geodezyjne

Po zakończeniu prac geologicznych wykonany otwór należy dowiązać do istniejącej państwowej sieci pomiarowej. Prace te winien przeprowadzić uprawniony geodeta.

11. Badania laboratoryjne

Prace laboratoryjne obejmą wykonanie analizy fizyko – chemicznej i bakteriologicznej wody oraz badania granulometryczne skał okruchowych pobranych z ujętej warstwy wodonośnej.

Badanie fizyko – chemiczne wody pobranej z warstwy wodonośnej powinno zawierać: mętność, barwę pozorną i rzeczywistą, zapach, pH, twardość ogólną oraz niewęglanową, zasadowość, żelazo ogólne, mangan, amoniak, azotyny, azotany, siarczany, siarkowodór, siarczki, chlorki, utlenialność, sucha pozostałość, wapń, sód, potas, magnez, fluor, fosforany. W celu określenia tła geochemicznego wskazane jest oznaczenie metali ciężkich (Cu, Cd, Zn, Pb, Cr).

12. Prace dokumentacyjne

Po zakończeniu prac i robót geologicznych zostanie opracowany Dodatek nr 1 do dokumentacji hydrogeologicznej ustalająca zasoby eksploatacyjne ujęcia z 1986 r. Wg art. 45 ust.1 Prawa geologicznego i górniczego dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej przekazuje się w czterech egzemplarzach właściwemu organowi administracji geologicznej. W tym przypadku – wydajność eksploatacyjna całego ujęcia nie przekracza $50 \text{ m}^3/\text{h}$ ($Q_{\text{eksp}} = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$) organem tym jest Starosta Kaliski.

13. Harmonogram projektowanych prac geologicznych

Dokładne, kalendarzowe określenie harmonogramu prac jest niemożliwe, ponieważ wymaga ustaleń i koordynacji z różnymi podmiotami oraz przeprowadzenia postępowań przetargowych. Wstępnie:

- prace wiertnicze z próbnymi pompowaniami powinny rozpocząć się we wrześniu – październiku 2013 r. i zamknąć się w terminie dwóch miesięcy.
- dokumentacja hydrogeologiczna zawierająca wyniki badań powinna być sporządzona w terminie jednego – dwóch miesięcy, po zakończeniu prac terenowych.

Inwestor ze względów finansowych i ustaleń z wykonawcą nie może precyzyjnie określić terminu rozpoczęcia realizacji prac geologicznych. Wstępnie planowane one

są na wrzesień - październik 2013 r., ale termin ten może ulec zmianie. W związku z powyższym wnioskuję się o zatwierdzenie projektu do 31.12.2014 r.

14. Uwagi końcowe

1. W celu zapewnienia ciągłości zaopatrzenia w wodę wodociągu wiejskiego w miejscowości Russów, nastąpi odwiercenie otworu hydrogeologicznego - studni awaryjnej nr 2 do głębokości ok. 84,0 m p.p.t., z zamiarem ujęcia neogeńskiej - plioceńskiej warstwy wodonośnej.
2. W związku Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, (Dz. U. Nr 163, poz. 981), prace geologiczne mogą być wykonywane, dozorowane i kierowane tylko przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje.
3. Projekt robót geologicznych wymaga zatwierdzenia w drodze decyzji, przez organ administracji geologicznej – Starostę Kaliskiego. Projekt przedkłada się do zatwierdzenia w 2 egzemplarzach.
4. Stronami postępowania o zatwierdzenie projektu robót geologicznych są właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych, w granicach których mają być wykonywane roboty geologiczne.
5. Zatwierdzenie projektu robót geologicznych wymaga opinii Wójta Gminy Żelazków.
6. Ponieważ głębokość projektowanego otworu nie przekracza 100,0 m p.p.t., roboty geologiczne nie wiążą się z koniecznością sporządzenia planu ruchu górniczego, zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze, (Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981).
7. Wnioskuję się o zatwierdzenie projektu do dnia 31.12. 2014 r.
8. Na dwa tygodnie przed zamierzonym terminem rozpoczęcia prac geologicznych, Inwestor zobowiązany jest zgłosić pisemnie zamiar przystąpienia do robót geologicznych w OUG w Poznaniu, Urzędzie Gminy w Żelazkowie i Starostwie Powiatowym w Kaliszu.

15. Spis załączników

- 1. Mapa topograficzna w skali 1: 50 000**
- 2. Wypis z rejestru gruntów**
- 3. Mapa sytuacyjno – wysokościowa w skali 1 : 1000**
- 4. Mapa hydrogeologiczna w skali 1 : 50 000 z objaśnieniami**
- 5. Mapa geologiczno - gospodarcza w skali 1 : 50 000 z objaśnieniami**
- 6. Przekrój hydrogeologiczny**
- 7. Wiercenia archiwalne**
- 8. Projekt geologiczno – techniczny otworu**
- 9. Decyzja zasobowa**

STAROSTA KALISKI

Województwo

wielkopolskie

Powiat

kaliski

Jednostka ewidencyjna

300711_2-ŻELAZKÓW

Obręb

0015-RUSSÓW

Nr Kancelaryjny: GG.6621.494.2013

WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW

JEDNOSTKA REJESTROWA : G188

KW 39894

W Ł A Ś C I C I E L E

właściciel :

udział: 1/1, GMINA ŻELAZKÓW , siedziba: 62-817 ŻELAZKÓW

G R U N T Y

Oznaczenie działki		Bliższe określenie położenia	Określenie konturów - użytków i klas gleboznawczych		POWIERZCHNIA w ha		Numer księgi wieczystej /oznaczenie innych dokument
arkusz	nr działki		Opis	Oznac.	użytków i klas	działki	
2	309/2		tereny przemysłowe	Ba	0.1200	0.1200	KW 39894
>> Id.dz: 300711_2.0015.309/2					Data ust. i wartość:		

Powierzchnia: 0.1200 ha, słownie: jeden tysiąc dwieście m²

Sporządzono według stanu rejestru z dnia: 2013-02-04, sporządził(a): Pogorzalec Justyna

Dokument niniejszy jest wypisem z opisowych danych ewidencji gruntów i budynków i nie jest przeznaczony do dokonywania wpisu w księdze wieczystej

z up. STAROSTY
mgr inż. Michał Poniatowski
DYREKTOR WYDZIAŁU
GEODEZJI, KARTOGRAFII, KATASTRU
I GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI
GEODETA POWIATOWY